

İSTANBUL KÜRT ENSTİTÜSÜ'NÜN KISA TARİHİ

Kuruluş

İstanbul Kürt Enstitüsü'nü kurmak düşüncesi, aynı kentte 1991 yılında kurulan Mezopotamya Kültür Merkezi'nin (MKM) kuruluş bildirgesinden ilhamını alan bir düşünce olarak doğup gelişti. MKM bildirgesinde bu kurumun faaliyet alanları sanat, kültür ve bilim şeklinde ifade ediliyordu. MKM'nin kuruluşundan hemen sonra söz konusu üç bölüm oluşturuldu ve yoğun katılımlarla faaliyetlerine başladı. Ancak çalışmalar artıkça, yeni ihtiyaçlar baş gösterdi: Böylece, bilim bölümünü ayrı bir kurum şeklinde, bir enstitü biçiminde yapılandırmak düşüncesi su yüzüne çıkıyordu.

MKM'nin kuruluşundan yaklaşık 8 ay sonra MKM Kurucu Başkanı İbrahim Gürbüz, bu düşüncesini MKM'deki çalışma arkadaşlarına aktardı: "MKM bize yetmiyor... MKM içindeki bilim departmanını Kürt Enstitüsü biçiminde örgütlemeliyiz... Artık Kürtlerin de bir enstitüsü olmalı... MKM ise sanat-kültür çalışmaları üzerinde yoğunlaşmalı..."

Gürbüz, ilerleyen günlerde bu düşüncesini Feqi Hüseyin Sağnıç, Cemşid Bender, Abdurrahman Durre, Musa Anter, Yaşar Kaya gibi tanınmış Kürt şahsiyetlerine açtı; hemen hepsi, memnuniyetle karşıladıkları bu projeyi destekleyeceklerini ve içinde yer alacaklarını belirtti.

Sonuçta bu önerinin organize edilmesi/desteklenmesi kararlaştırıldı.

Enstitünün kurulması yolunda çözüm bekleyen iki temel sorun, enstitünün yasal altyapısını oluşturmak ve ülkenin değişik yerlerindeki Kürt aydın ve araştırmacılarına ulaşmak/mümkün olan en geniş katılımı sağlamaktı.

Başlangıçta Kürt Enstitüsü'nün MKM şirket sözleşmesi kapsamında yapılandırılması kararlaştırıldı; sözleşmenin 39. maddesi buna imkân veriyordu. Kendi meşruiyet temelleri bir yana; yasal bakımdan, şirketler bünyesinde kurulan araştırma birimleri, bilim kurulları, enstitüler şeklinde yapılanmaktan başka bir yol yoktu, çünkü Milli Eğitim Bakanlığı mevzuatında enstitülere ilişkin ayrı ve özel bir yasal dayanak bulunmuyordu.

Sıra enstitünün fiili kuruluş çalışmalarına gelmişti. Oldukça zor koşullara rağmen (her gün 5-10 faili meçhul cinayet işleniyor, sokak ortalarında yargısız infazlar gerçekleştiriliyor, gazete sayfalarında her gün yeni bir köy boşaltma haberi yer alıyordu; ortam, aydınlarımızı da tedirgin eden bir ortamdı), bir Kürt enstitüsü kurmak düşüncesi büyük bir heyecan yaratıyor, düşüncenin ulaştığı her yerde ilgi kümeleri oluşuyordu.

Nihayetinde, İstanbul'daki yoğun temasların ardından, enstitünün kuruluşunu görüşmek üzere İstanbul dışındaki Kürt aydınlarının ve bilim insanlarının da katılacağı bir toplantı organize edilmesi kararlaştırıldı.

İstanbul/Etiler'deki Rojda Restarunt'ta 5 Mart 1992 günü yapılan toplantının organizasyonunu İbrahim Gürbüz ile Feqi Hüseyin Sağnıç üstlenmiş, ancak MKM yönetim kurulu üyeleriyle MKM çalışanlarından birçok kişi de bu çalışmaya aktif biçimde katılmışlardı.

Türkiye'nin değişik yerlerinden çağrılan yaklaşık 40 kadar aydın, yazar ve bilim insanının katıldığı toplantının açış konuşmasını yapan MKM Başkanı İbrahim Gürbüz, enstitü ihtiyacının altını çizdi ve bunun için bir kurucular kurulu oluşturulmasını önerdi. Açış konuşmasından sonra, toplantıyı yönetmek üzere oturma başkanlığına Yaşar Kaya seçildi. Katılımcılar yoğun ve verimli bir tartışma yürüttü. Bu arada, kurulacak enstitünün bir üniversite bünyesinde yapılandırılması düşüncesi de dile getirildi, ancak (özellikle İsmail Beşikçi'nin mevcut üniversite sistemde böyle bir olanak bulunmadığını anlatmasıyla) Kürt Enstitüsü'nün bağımsız bir yapı arz etmesi konusunda görüş birliğine varıldı.

Toplantı sonunda oybirliğiyle İsmail Beşikçi, Musa Anter, İbrahim Gürbüz, Feqi Hüseyin Sağnıç, Yaşar Kaya, Abdurrahman Durre, Cemşid Bender ve Süleyman İmamoğlu'ndan oluşan 8 kişilik kurucular kurulu belirlendi. Yine oybirliğiyle -ve kendisinin istekli olmamasına rağmen- kurucular kurulu başkanlığına İsmail Beşikçi seçildi.

Artık start verilmişti: Kısıtlı olanaklara rağmen İstanbul/Nişantaşı'nda, Rumeli Caddesi üzerinde bir daire tutuldu. Açılış tarihi olarak 18 Nisan 1992 tarihi belirlenmişti. Yurtiçi ve yurtdışından yüzlerce kişiye davetiyeler gönderildi. Yoğun ve özverili çalışmaların ardından, kurucular kurulunun belirlenmesinden yaklaşık bir buçuk ay gibi kısa bir süre sonra, enstitünün açılış hazırlıkları tamamlanmış durumdaydı. (Şubat 1992-Nisan 1992)

Açılış

18 Nisan 1992 günü saat 13.30'da İstanbul Kürt Enstitüsü açıldı. Aralarında yurtdışından davet edilen Prof. İsmet Şerif Vanlı, Prof. Celilê Celil, Prof. Ordixanê Celil, Mustafa Reşit; parlamenter Hatip Dicle, Ahmet Türk, Ali Yiğit, Abdulmelik Fırat ve Halkın Emek Partisi (HEP) Genel Başkanı Feridun Yazar'ın da bulunduğu çok sayıda davetlinin bulunduğu kalabalık bir topluluk eşliğinde açılış töreni gerçekleştirildi.

MKM Başkanı İbrahim Gürbüz'ün açılış konuşmasının ardından Kurucular Kurulu Başkanı İsmail Beşikçi bir konuşma yaptı. Daha sonra kurucular kurulu üyelerinden Feqi Hüseyin Sağnıç, Musa Anter, Yaşar Kaya ve Cemşid Bender ile davetlilerden Prof. İsmet Şerif Vanlı, Prof. Celilê Celil, Prof. Ordixanê Celil ile Mustafa Reşit söz alarak, duygularını ve desteklerini ifade ettiler. Bu arada yapılan açıklamada "enstitünün dil, tarih, edebiyat, etnografya ve sanat dallarında, genel olarak Kürt kültür ve sosyolojik mirası alanında araştırma ve incelemeler yapacağı" şeklindeki amacı deklare edildi ve bu doğrultuda ilgili iç ve dış kuruluşlarla temasa önem vereceği vurgulandı. (18 Nisan 1992)

Tabelamız İndiriliyor

Daha açıldığı gün, İstanbul Kürt Enstitüsü'nün tabelası güvenlik güçlerince indirildi. Açılış töreninin bitimini izleyen saatlerde İstanbul emniyet müdür yardımcısı, ekibiyle birlikte enstitüye girerek, tabelanın indirilmesini istedi. Enstitü kurucuları, bu kurumun Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili maddeleri gereğince kurulduğunu, bilimsel bir çalışma yürüteceğini ve yerini belli eden bir tabela asılmasının doğal olduğunu izah ettilerse de, olumlu bir yanıt alamadılar; tartışma, tabelanın indirilmesiyle sonuçlandı. Güvenlik yetkilileri, "kapınıza küçük bir levha asabilirsiniz" diyerek, büyük tabelayı alıp gittiler.

Bu tutumu protesto eden kurucular kurulu bir basın toplantısı düzenledi.

Kurucular Kurulu Başkanı İsmail Beşikçi burada yaptığı açıklamada "tabelamız indirilebilir, ama bilimsel çalışmalarımız devam edecektir" dedi. Olay, izleyen günlerde iç ve dış basında geniş yankılar uyandırdı. Bu arada Şişli Cumhuriyet Savcılığı da "Enstitüya Kurdî" şeklindeki bir tabelayı asmanın suç oluşturduğunu iddia ederek, kurucular kurulu ve enstitü yöneticileri hakkında soruşturma başlattı, ancak dava daha sonra takipsizlikle sonuçlandı. (18 Nisan 1992)

Tabelamızın indirilme anı

İlk Görev Dağılımı

Kurucular kurulu, açılıştan hemen sonra enstitü binasında, 1) Geçici yönetim kurulunu seçmek; 2) Enstitünün program ve tüzüğü üzerinde görüş alışverişinde bulunmak; 3) Birimler oluşturmak ve çalışma hedeflerini belirlemek şeklindeki gündem maddelerini görüşmek üzere toplandı.

Gündemin birinci maddesi görüşülürken Kurucular Kurulu Başkanı İsmail Beşikçi, enstitü yönetim kurulu başkanının bir Kürt olmasını ısrarla belirtti. Ardından, birinci kongreye kadar görev yapacak olan geçici yönetim kurulu seçimi yapıldı. Musa Anter, Abdurrahman Durre ve İbrahim Gürbüz geçici yönetim kuruluna getirilirken, geçici yönetim kurulu başkanlığına da Musa Anter seçildi. İsmail Beşikçi ise enstitünün onursal başkanı ilan edildi.

Daha sonra periyodik aralıklarla toplanan geçici yönetim kurulu, dil, tarih ve edebiyat bölümleri oluşturdu. Dil bölümü başkanlığına Feqi Hüseyin Sağnıç, tarih bölümü başkanlığına Cemşid Bender, edebiyat bölümü başkanlığına ise Abdurrahman Durre getirildi. Her bölüm, o dalda uzman ya da uzman adayı kişileri tespit ederek, bölüme üye olmalarını ve çalışmalara katılımlarını sağladı. (18 Nisan- 30 Nisan 1992)

Celilê Celil'den Konferans

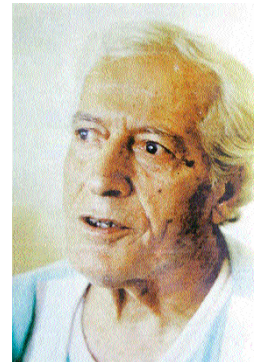
Enstitümüzün onur üyesi, Erivan Üniversitesi öğretim görevlisi ve yakınçağ tarihi uzmanı Prof. Celilê Celil, enstitü merkezimizde "Tarih Çalışmalarında Bilimsel Metot" konulu bir konferans verdi. Konferansta, katılımcılarla birlikte, Kürt tarih yazımı ve sorunları tartışıldı. (20 Haziran 1992)

Pera'da Dayanışma Yemeği

Enstitümüz İstanbul Pera Palas'ta bir dayanışma yemeği düzenledi. Enstitü kurucuları ve yöneticileriyle işadamları ve politikacıların katıldığı yemekte, enstitüye daha fazla güç verilmesi konuşuldu. (29 Temmuz 1992)

Yönetim Kurulu Başkanımız Katledildi

İstanbul Kürt Enstitüsü kurucularından ve Yönetim Kurulu Başkanı Musa Anter, Diyarbakır'da uğradığı silahlı saldırı sonucu yaşamını yitirdi. Olay üzerine derhal toplanıp bir basın açıklaması yapan enstitü kurucuları, saldırıyı şiddetle protesto etti. (20 Eylül 1992)

Baskın ve Protesto

Enstitümüze arama gerekçesiyle baskın düzenleyen güvenlik güçleri, üyelerimizden Sedat Tuncer ve Hüseyin Kaytan ile üç misafiri gözaltına aldı, bu arada birçok evraka el konuldu. Yönetim kurulumuz, yaptığı basın açıklamasıyla bu uygulamayı kınadı. (15 Kasım 1992)

Kürt Kültür Konferansı

İstanbul MKM salonunda enstitü yöneticilerimizden İbrahim Gürbüz, Feqi Hüseyin Sağnıç ve Adurrahman Durre'nin konuşmacı oldukları beş günlük "Kürt Kültür Konferansı" düzenlendi. (14-19 Kasım 1992)

Talabani ile Görüşme

İstanbul Kürt Enstitüsü ve MKM yöneticileri, resmi yetkililerle görüşmelerde bulunmak üzere Türkiye'ye gelen 'Kürdistan Yurtseverler Birliği' (YNK) lideri Celal Talabani'den görüşme talebinde bulundu. Talabani'nin olumlu yanıtı üzerine Abdurrahman Durre, Feqi Hüseyin Sağnıç, İbrahim Gürbüz ve Yaşar Kaya'dan oluşan Kürt Enstitüsü-MKM ortak heyeti, YNK'nin Ankara'daki bürosunda Talabani ile yaklaşık bir saatlik bir görüşme yaptı. Kültür, sanat, dil ve edebiyat konularının ağırlıkta olduğu görüşmede Kuzey Irak'taki aydın ve sanatçılarla diyalog imkânları tartışıldı. Talabani, heyeti Erbil'e davet etti ve bu davet ortak heyet tarafından memnuniyetle kabul edildi. (25 Mart 1993),

Birinci Kongre

İstanbul Kürt Enstitüsü birinci olağan genel kurulu toplandı; iki gün süren genel kurulda enstitünün tüzük ve programı kabul edildi, yönetim kurulu üyeliklerine Şefik Beyaz, İbrahim Gürbüz, Hüseyin Kaytan, Felat Dılgeç, Cemşid Bender, Sedat Tuncer ve Nejat Yaruk seçildi, başkanlığa ise Şefik Beyaz getirildi. Bu arada Dr. Cemşid Bender, Dr. İsmail Beşikçi, Prof. Celilê Celil, Prof. Ordixanê Celil, Feqi Hüseyin Sağnıç, Abdurrahman Durre, Faik Bulut, İsmail Göldaş, Selahattin Mihotuli, Mehmet Uzun, Recep Maraşlı, Kaya Müştakhan, Yaşar Kaya ve Hüseyin Erdem'den oluşan bir bilim ve danışma kurulu da belirlendi. Bu arada, hazırlanan enstitü programı ekseninde, İstanbul Kürt Enstitüsü'nün ilke ve amaçları özetle şu şekilde deklare edildi:

"1- İstanbul Kürt Enstitüsü dil, tarih, edebiyat, etnografya ve sanat dallarında, genel olarak Kürt kültür ve sosyolojik mirası alanında araştırma ve incelemeler yapar; tahrip edilmiş, yağmalanmış Kürt kültür ve sanat değerlerinin derlenip merkezileştirilmesi ve yenilenmesine hizmet eder. Elde ettiği ürünleri kamuoyuna sunar.

2- İstanbul Kürt Enstitüsü Kürt dili, tarihi, edebiyatı, folkloru vs alanlarında çalışmalar yapan çeşitli ülkelerdeki Kürt enstitüleri başta olmak üzere, diğer ülkelerin ve ulusların enstitü, akademi, kültür merkezleri vb kurumlarıyla ilişkiler kurar, düşünce alışverişinde bulunarak ortak konferans, seminer, sempozyum benzeri etkinlikler düzenler, karşılıklı kültürel dayanışmanın geliştirilmesi için zemin hazırlar.

3- İstanbul Kürt Enstitüsü, uluslararası kültür kurumlarıyla ilişkiler geliştirirken, ortak bilginin ve demokratik kültürün geliştirilmesini bilimsel ve kültürel çalışmalarının temel hedefi olarak benimser.

4- İstanbul Kürt Enstitüsü, çeşitli baskı güçlerinin ve resmi ideolojinin savunucusu kurum ve kuruluşların ürettiği asimilasyona ve dezenformasyona karşı alternatif programlar geliştirir; ortak bilimsel ve demokratik kültürün geliştirilmesinin ancak çağdaş ulusal kültür mirası üzerinde mümkün olabileceğini savunur.” (17 Nisan 1993)

Enstitü Yöneticisine DGM Cezası

İstanbul Kürt Enstitüsü yöneticilerinin İstanbul 2 nolu Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde (DGM) yapılan ve enstitünün bir toplantısındaki konuşmaları konu alan yargılamaları sonucu, enstitü yönetim kurulu üyesi İbrahim Gürbüz 1 yıl hapis cezasına çarptırıldı. (30 Nisan 1993)

'Kitap Sürgünü'ne Tepki

Enstitümüz, Van 100. Yıl Üniversitesi kütüphanesinde bulunan Kürtlerle ilgili binden fazla tarihi kitap ve belgenin Marmara ve Ege'deki üniversitelere aktarılmasını protesto eden bir basın toplantısı düzenledi. (1 Mayıs 1993)

Basın Yayın Temsilcileriyle Toplantı

Enstitümüzün yönetim kurulu, İstanbul'da Türk Tabipler Birliği (TTB) konferans salonunda Kürt basın ve yayın temsilcileriyle geniş bir toplantı düzenleyerek, karşılıklı görüş alışverişinde bulundu. Yukarıdaki fotoğrafta, toplantı divanı görülüyor. (7 Mayıs 1993)

Beşikçi'den Konferans

Beşikçi'nin 'Kürt' konferansı Sosyolog İsmail Beşikçi, "Bugüne kadar Kürdistan'a fabrika, atölye yerine kimyasal silah gönderildi" dedi. İstanbul Tabip Odası'nda Kürt Enstitüsü tarafından düzenlenen ve İsmail Beşikçi'nin "Kürt Toplumunda Sosyolojik Dönüşümler" konulu konferansına geniş bir katılım oldu. Konferans salınamı doldurdu. Atölye illerde bile k... ilimi konuşmayı yerde oturarak izledi. Kürt toplumundaki toplumsal değişimin dinamiklerinden söz eden Beşikçi, Kürt bölgesinin devlet tarafından geri bırakıldığını anlattı. Beşikçi, "Kürdistan'a fabrika, atölye gibi yatırımlar yerine silah, kimyasal silah gönderildi. Kürtler hep baskı altında tutuldu" diye

Enstitümüz, İstanbul TTB konferans salonunda "Kürt Toplumunda Sosyolojik Dönüşümler" konulu bir konferans düzenledi. Burada bir tebliğ sunan enstitümüzün kurucularından Dr. İsmail Beşikçi, Kürt toplumunun değişimine dikkat çekti. (22 Mayıs 1993)

Enstitümüze Yabancı Basın da Büyük İlgi Gösterdi

Enstitümüz çalışmalarını iç basının yanı sıra dış basının da sık sık ilgisini çekti. Çeşitli ülkelerin basın temsilcileri zaman zaman yöneticilerimizle görüşmeler yaptı. Yukarıdaki fotoğraf, enstitü yöneticilerimiz İsmail Beşikçi, İbrahim Gürbüz ve Şefik Beyaz'ın Avrupalı gazetecilere bilgi verdiği bir anı gösteriyor. (23 Mayıs 1993)

Bender'den 'Kürt Medeniyetleri' Konferansı

Enstitümüz, İstanbul'da Tarık Zafer Tunaya Kültür Merkezi'nde "Arkeolojik Bulgular Işığında Kürt Medeniyetleri" konulu bir konferans düzenledi. Enstitümüzün Tarih Komisyonu Başkanı Cemşid Bender, konferansta ilgiyle karşılanan bir tebliğ sundu. (22 Haziran 1993)

Alfabe Sorununu Tartıştık

Enstitümüz, İstanbul'da Mezopotamya Kültür Merkezi salonunda "Latin Harfli Kürt Alfabesinin Sorunları ve Olası Çözüm Yöntemleri" konulu, 2 hafta süren ve 10 oturumdan oluşan bir toplantı düzenledi. (31 Temmuz 1993)

Bêkes Konuğumuz Oldu

Kuzey Irak'taki federe yönetimin Kültür Bakanı Şêrko Bêkes, enstitümüz ile MKM'nin ortak davetlisi olarak İstanbul'a geldi. Bêkes, enstitü-MKM ortak heyetinin 1 Temmuz 1993'te Erbil'de federe yönetim yetkilileriyle imzaladıkları "kültür birliği" protokolü çerçevesinde iadei ziyarette bulunduğunu belirtti. Bu arada, ortak bir basın toplantısı da düzenlendi. Burada yapılan açıklamada Erbil ve Süleymaniye ziyareti, kültürel çalışmalar ve önümüzdeki dönemde yapılması düşünülen çalışmalar üzerinde duruldu. (4 Eylül 1993)

Yılmaz Güney'i Anma Toplantısı

Enstitümüz, Tarık Zafer Tunaya Kültür Merkezi'nde Yılmaz Güney'i anma toplantısı düzenledi. Enstitü Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Gürbüz, Kürt Hukukçular Birliği Başkanı Prof. İsmet Şerif Vanlı, İnsan Hakları Vakfı Başkanı Yavuz Önen, SODEV yöneticilerinden Ahmet Ünal, Yazarlar Sendikası'ndan Ahmet Kemal Zeybek ile Halil Dal'ın katıldığı toplantıda bu ünlü Kürt sanatçısının kişiliği ve çabaları üzerinde duruldu. (9 Eylül 1993)

Sevr, Lozan ve Günümüz Tartışıldı

İstanbul Kürt Enstitüsü ile MKM, ortaklaşa olarak, İstanbul Mim Otel'de "Sevr'den Lozan'a, Lozan'dan Günümüze Kürtler" konulu bir konferans düzenledi. Açılış konuşmasını Enstitü Yönetim Kurulu Üyesi ve MKM Başkanı İbrahim Gürbüz'ün yaptığı konferansta Ortadoğu'nun yakın tarihi ve söz konusu iki antlaşmanın günümüze uzanan etkileri tartışıldı. Kalabalık bir dinleyici topluluğun izlediği konferansta Prof. İsmet Şerif Vanlı, "Kurtuluş Savaşı'ndan günümüze Kürtlerin statüsü" konulu bir sunum yaptı. (11 Eylül 1993)

Musa Anter'i Andık

Enstitümüz, Demokrasi Partisi'nin (DEP) Ümraniye ilçe örgütü binasında Musa Anter'i anma toplantısı düzenledi. Enstitü Yönetim Kurulu Üyesi ve MKM Başkanı İbrahim Gürbüz, Felat Dılgeş, Kürt Hukukçular Birliği Başkanı Prof. İsmet Şerif Vanlı, Musa Anter'in oğlu Dicle Anter ve Özgür Gündem gazetesinden Ferda Çetin'in konuşmacı olarak katıldığı toplantıda Musa

Anter'in fikirleri, kişiliği ile ilgili konuşmalar yapıldı, Anter'in yaşamından kesitleri içeren bir video izlendi. (26 Eylül 1993)

Enstitümüze Anter Ödülü

Kürt dili alanındaki başarılı çalışmalarından dolayı enstitümüzü temsilen Yönetim Kurulu Başkanımız Şefik Beyaz'a Özgür Gündem gazetesi tarafından 'Musa Anter Gazetecilik Ödülü' verildi. (1 Ekim 1993)

Musa Anter Paneli

Şefik Beyaz, Ragıp Duran, İbrahim Gürbüz, Ertuğrul Kürkçü, Selim Okçuoğlu, Tarık Ziya Ekinci ve Rahşan Anter'in konuşmacı oldukları "Musa Anter: Yaşamı ve Mücadelesi" konulu panel, İstanbul Tarık Zafer Tunaya Kültür Merkezi'nde enstitümüzce düzenlendi. Konuşmacılar, Anter'in kişiliği ve mücadelesini anlattılar. (3 Ekim 1993)

Celadet Bedirhan Konferansı

Enstitümüz, Tarık Zafer Tunaya Kültür Merkezi konferans salonunda, Latin harfli Kürt alfabesinin öncüsü Celadet Ali Bedirhan'ı anlatan "Kürt Aydını Celadet Ali Bedirhan" isimli bir konferans düzenledi. Enstitümüz yönetim kurulu üyesi Felat Dılgeş, konferansa konuyla ilgili bir tebliğ sundu. (24 Ekim 1993)

Karides'te Yemekli Toplantı

Enstitümüz İstanbul'daki Karides Restaurant'ta Kürt işadamı ve aydınlarının katıldığı yemekli bir toplantı düzenledi. (26 Kasım 1993)

'Kürt Enstitüsü Takvimi'

Türkiye'de ilk kez miladi takvimin yanı sıra Kürt takvimine de yer veren 'Kürt Enstitüsü Takvimi' çıktı. Ayların orijinal isimlerinin netleştirildiği takvim, enstitümüz yönetim kurulu üyesi Feqi Hüseyin Sağnıç tarafından hazırlandı. (20 Aralık 1993)

'Demokrasi Kurultayı'

Enstitümüz, İstanbul Hilton Oteli konferans salonunda düzenlenen "Demokrasi Kurultayı"nda aktif rol oynadı; Yaşar Kemal, Prof. Dr. Zafer Üskül, Prof. Dr. Semih Gemalmaz, Doç. Dr. Hikmet Özdemir, Dr. Haluk Gerger, Akın Birdal ve Av. Ali Rıza Dizdar'ın yanı sıra Şefik Beyaz ile İbrahim Gürbüz de kurultayda birer konuşma yaptılar. Daha çok Kürt sorunu ve çözüm yollarının tartışıldığı kurultayda, enstitü yöneticilerimizin düşünce ve önerileri büyük ilgi gördü. (28-29 Aralık 1993)

Enstitümüz Uluslararası Konferansta

Belçika'nın başkenti Brüksel'de Hilton Oteli'nde düzenlenen Kürt sorunuyla ilgili uluslararası konferansa enstitümüzü temsilen Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Gürbüz katıldı. Birçok Avrupa ülkesinin yanı sıra ABD, Afrika, Kanada, Polonya ve Rusya'dan çok sayıda akademisyen, parlamenter ve insan hakları savunucusunun bir araya geldiği konferansta Kürtlerin durumu, Avrupa ve ABD'nin bu duruma ilişkin sorumlulukları, özgürlükler ve demokratik diyalog kanalları üzerinde duruldu. Konferans, Kürt sorununda

tarafları adil bir barış için diyaloga ve siyasal çözüm kanallarını işletmeye çağıran bir sonuç bildirgesi de yayınladı. (12-13 Mart 1994)

Zend' Çıktı

İstanbul Kürt Enstitüsü'nün yayın organı 'Zend'in ilk sayısı çıktı. (21 Mart 1994)

İkinci Kongre

Enstitümüzün ikinci olağan genel kurulu Tarık Zafer Tunaya Kültür Merkezi'nde toplandı; yönetim kurulu üyeliklerine Şefik Beyaz, Feqi Hüseyin Sağnıç, Cemşid Bender, Abdullah Kıran, Raif Yaman, M. Şafi Ekinci ve Tori seçilirken, başkanlığı Şefik Beyaz üstlendi. (17 Nisan 1994)

Milliyetçiliği ve Irkçılığı Tartıştık

Avrupa Parlamentosu Yeşiller grubu ve Bilar'ın enstitümüzle işbirliği içinde İstanbul Çırağan Sarayı'nda düzenlediği "Avrupa'da Milliyetçilik ve Irkçılık" konulu sempozyuma Enstitü Başkanımız Şefik Beyaz ile kurucu üyelerimizden İbrahim Gürbüz de konuşmacı olarak katıldılar. Oldukça ilgi gören sempozyumda ayrıca Aziz Nesin, Prof. Gencay Gürsoy, Prof. Şahika Yüksel, Yurdağül Erkoca, Ragıp Zarakolu, Ömer Erzeren, Bülent Akarcalı, Algan Hacaloğlu, Remzi Kartal, Bahri Zengin, Prof. Mümtaz Soysal, Prof. Mehmet Altan, Mehmet Ali Birand, Koray Düzgören, Ercan Kanar, Ertuğrul Kürkçü, Dr. Sungur Savran, Aydın Engin, Ercan Karakaş, Claudia Roth ve birçok Avrupa Parlamentosu milletvekili de konuşma yaptılar. Yer yer heyecanlı tartışmaların yaşandığı sempozyumda siyasal parti temsilcileri de Kürt sorununun çözümüne ilişkin düşüncelerini ifade ettiler. (29-30 Nisan 1994)

Sözlük Kararı

Enstitümüz, her biri kapsamlı olmak üzere Türkçe-Kürtçe, Kürtçe-Türkçe ve Kürtçe-Kürtçe sözlük çalışmalarını başlatma kararı aldı ve bu amaçla bir komisyon oluşturuldu. (2 Mayıs 1994)

Amsterdam'da Konferans

Enstitümüz, Amsterdam'da yapılan "Uluslararası Kürt Kültür Konferansı"nın düzenlenmesinde yer aldı. Konferansta yönetim kurulu üyelerimiz Feqi Hüseyin Sağnıç ile Tori, birer konuşma yaptılar. (3-5 Haziran 1994)

Dayanışma Gecesi

Enstitümüz Karides Restaurant'ta yemekli bir dayanışma gecesi düzenledi. (10 Haziran 1994)

DGM'den 'Konuşma' Davası

İstanbul Hilton Oteli'nde düzenlenen "Demokrasi Kurultayı"nda yaptıkları konuşma gerekçe gösterilerek Yönetim Kurulu Başkanımız Şefik Beyaz ve kurucu üyelerimizden İbrahim Gürbüz hakkında DGM dava açtı. (12 Haziran 1994)

'Kürt Kültür Vakfı' Girişimi

Kurucu üyelerimizden İbrahim Gürbüz'ün çağrısıyla enstitü binasında bir araya gelen ve aralarında Hatip Dicle, Melik Fırat, İsmail Beşikçi, Eşber Yağmurdereli, Ahmet Türk, Musa Anter, Feqi Hüseyin Sağnıç, Münir Ceylan, Faik Bulut ve Filiz Uğuz'un da bulunduğu bir grup aydın, 'Kürt Kültür Vakfı' kurma kararı aldı (söz konusu başvuru daha sonra resmi yetkililerce reddedildi; bunun üzerine parlamenter Hatip Dicle, konuyu bir soru önergesiyle TBMM gündemine taşıdı, ancak yine izin yolu açılmadı. (22 Haziran 1994)

Enstitü Yöneticisine Tutuklama

İstanbul Kürt Enstitüsü eski Yönetim Kurulu Üyesi ve MKM Başkanı İbrahim Gürbüz, 'Özgür Ülke' gazetesindeki bir makalesi gerekçe gösterilerek tutuklandı. (24 Haziran 1994)

DGM'yi ve Yöndem'i Protesto

Bir basın toplantısı düzenleyen enstitü yöneticilerimiz, enstitümüz kurucularından İbrahim Gürbüz'ün tutuklanmasını kınadı ve TRT 1'de İstanbul Kürt Enstitüsü'nü hedef gösterip enstitümüzün yayımladığı alfabeleri "PKK alfabetesi" şeklinde nitelendiren program yapımcısı Ertürk Yöndem'i protesto ettiler. (24 Haziran 1994)

Enstitü yöneticilerimizden İbrahim Gürbüz, uğurlamaya gelenlerle vedalaşarak cezaevine giriyor.

Berlin Konferansa

Yönetim kurulu üyemiz Tori, enstitümüzü temsilen Berlin'de düzenlenen "Kürt Tarih Konferansı"na konuşmacı olarak katıldı. (1 Temmuz 1994)

Sofya Konferansa

Yönetim kurulu üyemiz Feqi Hüseyin Sağnıç, enstitümüzü temsilen Sofya'da düzenlenen "Kürt Konferansı"na katıldı. (20-21 Eylül 1994)

Yöneticilerimize Soruşturma

İstanbul DGM, Çırağan Sarayı'nda yaptıkları konuşmadan dolayı Enstitümüz Başkanı Şefik Beyaz ve eski Yönetim Kurulu Üyemiz İbrahim Gürbüz hakkında dava açtı. (22 Ekim 1994)

Karides'te Dayanışma

Enstitümüz İstanbul Karides Restaurant'ta, çok sayıda aydının ve işadınının katıldığı, yemekli bir dayanışma gecesi düzenledi. (4 Ocak 1995)

Üçüncü Kongre

İstanbul Kürt Enstitüsü üçüncü genel kurulu BEKSAV'ın konferans salonunda toplandı; yönetim kurulu üyeliklerine Şefik Beyaz, Feqi Hüseyin Sağnıç, Kerem Soylu, Raif Yaman, M. Şafi Ekinci, Mevlüt Çetinkaya ve Edibe Şahin seçilirken Şefik Beyaz yeniden başkanlığa getirildi. (9 Temmuz 1995)

Berlin'de Dil Konferansı

Yönetim Kurulu Üyemiz Feqi Hüseyin Sağnıç, enstitümüzü temsilen Berlin'de düzenlenen "Kürt Dil Konferansı"na konuşmacı olarak katıldı. (6-8 Ocak 1995)

Başkanımıza DGM Cezası

Enstitümüz Başkanı Şefik Beyaz'a, Çırağan Sarayı'ndaki konuşması nedeniyle yargılanırken yaptığı savunma gerekçe gösterilerek, İstanbul DGM'ce 1 yıl hapis cezası verildi. (31 Temmuz 1995)

300. Yılda Ahmedê Xani Konferansı

Ahmedê Xani'nin ölümsüz eseri "Mem û Zîn"ın yazılışının 300. yıldönümü nedeniyle enstitümüz, İstanbul MKM salonunda, Felat Dilgeş'in konuşmacı olduğu "Ahmedê Xani Konferansı" düzenledi. (9 Nisan 1995)

Dil Çalışmalarına Start Verildi

Enstitümüz, üyelerine yönelik ve üç dönemden oluşan, uzman öğreticilik seviyesindeki dörder aylık Kürtçe dil çalışmalarını başlattı. (1 Şubat 1996)

'Sorun' ve 'Çözüm' Sempozyumu

Enstitümüz, İstanbul Hilton Oteli konferans salonunda “Kürt Sorunu ve Demokratik Çözüm Yolları” konulu bir sempozyum düzenledi. Şefik Beyaz, Prof. Doğu Ergil, Prof. Mahir Kaynak, Ercan Karakaş, Bahri Zengin, Akın Birdal, Kemal Daysal, İsmail Nacar, Osman Özçelik, Ragıp Duran, Altan Tan ve Faysal Özçift'in konuşmacı oldukları sempozyum, büyük ilgi gördü. (4 Şubat 1996)

Anadil Sempozyumu

Ankara'da, enstitümüz tarafından desteklenen ve Eğitim-Sen tarafından düzenlenen üç günlük “Anadilde Eğitim Sempozyumu” düzenlendi; sivil toplum örgütleriyle siyasi parti temsilcilerinin yanı sıra, yerli ve yabancı birçok ilgilinin katıldığı sempozyumda Enstitü Başkanımız Şefik Beyaz da bir sunum yaptı. (14-16 Mart 1996)

'Mezopotamya ve Sorunları' Konferansı

Enstitümüz İstanbul'da “Mezopotamya Halkları ve Toplumsal Sorunları” isimli bir konferans düzenledi. (30 Mart 1996)

Habitat'a Üç Proje

Enstitümüz, İstanbul'da düzenlenen II. Uluslararası HABITAT Konferansı'na davet edildi. HABITAT etkinlikleri boyunca, yönetim kurulu üyesi M. Şafi Ekinci başkanlığındaki enstitü heyeti, çeşitli temaslar yürüttü. Bu arada enstitümüz, "Sular Altında Kalan Antik Şehirlerimiz", "Göç" ve "Dil ve Kültür Asimilasyonu" konulu projeler de sundu. (Nisan 1996)

Başkanımız Cezaevinde

Şefik Beyaz, cezaevine girerken kendisini uğurlamaya gelen Feqi Hüseyin Sağnıç ile.

Başkanımız Şefik Beyaz hakkındaki mahkûmiyet kararı Yargıtay'ca onaylandı ve Beyaz, tutuklanarak cezaevine gönderildi; enstitümüz, bu durumu bir basın toplantısıyla protesto etti. (4 Nisan 1996)

Kürt Medeniyetleri Semineri

Enstitümüz, İstanbul'da Mezopotamya Kültür Merkezi salonunda, Tori'nin konuşmacı olduğu "İlk ve Ortaçağda Kürt Medeniyetleri" isimli bir seminer düzenledi. (24 Nisan 1996)

Tori, seminerde konuşurken

Tarih Konferansı

"Kürt Tarih Yazımının Metodolojik Sorunları" konulu konferansımız, İstanbul'da Mezopotamya Kültür Merkezi salonunda gerçekleştirildi. (3 Kasım 1996)

Meleyê Cıziri Konferansı

Enstitümüzce "Meleyê Cıziri'yi Anma Konferansı" Mezopotamya Kültür Merkezi salonunda gerçekleştirildi. (8 Kasım 1996)

Meleyê Cıziri Şöleni

Konferansın ardından, İstanbul'da Karides Restaurant'ta "Meleyê Cıziri'yi Anma Şöleni" düzenlendi. (15 Kasım 1996)

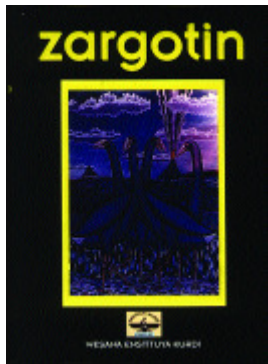
Dördüncü Kongre

Dördüncü olağan genel kurulumuz Tarık Zafer Tunaya Kültür Merkezi'nde toplandı. Yönetim kurulu üyeliklerine Şefik Beyaz, Feqi Hüseyin Sağnıç, Edibe Şahin, Emin Köse, Mehmet Şafi Ekinci, Çetin Özel, Kerem Soylu, Mevlüt Çetinkaya, Raif Yaman, Hasan Kaya, M. Reşîd Irgat, İsmet Kılıçaslan ve Sami Tan seçilirken, yönetim Kurulu başkanlığını ise Şefik Beyaz üstlendi. Bilim ve danışma kurulu üyeliklerine ise İsmail Beşikçi, Haluk Gerger, İsmail Göldaş, Cemil Gündoğan, M. Can Yüce, Cemşid Bender, Ali Rıza Aslan, Felat Dılgeş, Tori, Medeni Ayhan ve Recep Maraşlı seçildiler. (15 Aralık 1996)

'Mezopotamya Kültür Vakfı' Girişimi

Enstitü yönetici ve üyelerinden Feqi Hüseyin Sağnıç, Şefik Beyaz, Edibe Şahin, Kemal Peköz ve Emin Köse, "Mezopotamya Kültür Vakfı"nı kurmak için başvurdu, ancak vakfın kuruluşuna izin verilmedi. (18 Aralık 1996)

'Zargotin' Çıktı

Remezanê Botî'nin derlediği "Zargotin" isimli kitap, enstitümüz yayınlarından çıktı. (Şubat 1997)

Beyaz'a DGM'den Hapis Cezası

Enstitü Başkanımız Şefik Beyaz, 1994'te İstanbul Çırağan Sarayı'nda düzenlenen "Avrupa'da Milliyetçilik ve Irkçılık" sempozyumundaki konuşmasından dolayı İstanbul DGM tarafından 1 yıl hapis cezasına çarptırıldı. (2 Nisan 1997)

Üç Aylık Dil Çalışması

Enstitümüz bünyesinde Kürt dili üzerine çalışma grupları oluşturuldu; dil konusunda yetkin elemanların gelişimini teşvik amacıyla yürütülen üç aylık çalışmanın sonunda başarılı olanlar enstitümüzce birer sertifika ile kutlandı. (2 Mayıs 1997)

Bağcılar'da Dayanışma Yemeği

Enstitümüz, İstanbul'un Bağcılar semtindeki bir düğün salonunda "İstanbul Kürt Enstitüsü ile Dayanışma Yemeği" düzenlendi. Yanda, yemekten bir görünüm. (31 Mayıs 1997)

Sözlü Edebiyat Semineri

İstanbul'da Mezopotamya Kültür Merkezi konferans salonunda , folklor araştırmacısı Ahmet Aras'ın konuşmacı olduğu "Kürt Kültürünün Pınarı: Sözlü Edebiyat" semineri düzenledik. (5 Kasım 1997)

Yeni Dil Çalışma Grupları

Yeni dil çalışma grupları oluşturuldu ve eğitsel çalışmalar başlatıldı. Gramer, imla, etimoloji ve edebiyat-kültür derslerinin verildiği ve üçer bölümden oluşan çalışmalar, toplam altı ay sürdü. (5 Aralık 1997)

Mecidiyeköy'de Sempozyum

Enstitümüz tarafından İstanbul'da Mecidiyeköy Kültür Merkezi'nde Şefik Beyaz, Abdulmelik Fırat, Haluk Gerger, Sungur Savran, Prof. Mete Tunçay, Mehmet Metiner, Prof. Mahir Kaynak ve İsmail Göldaş'ın sunum yaptıkları "Kültür, Sivil Toplum ve Devlet" isimli bir sempozyum düzenlendi. (13 Aralık 1997)

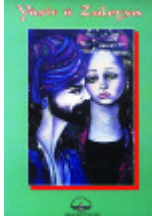
Deyimler Sözlüğü ve Atasözleri Derlemesi Kararı

Enstitümüz, Kürtçe deyimler sözlüğü ile atasözleri derlemesini hazırlama kararı aldı. Ardından, bu konularla ilgili olarak, Mustafa Borak, Çiya Mazi, Sadık Varlı, İ. İşler, Hilmi Akyol, Dilawer Zeraq ve Qedri Dêrsilavi'den oluşan komisyon, çalışmalarına başladı. (Aralık 1997)

Mezopotamya Bölge Ekonomisinin Dünü ve Bugünü Analiz Edildi

Enstitümüzce İstanbul'da Mezopotamya Kültür Merkezi konferans salonunda Ahmet Kaya'nın konuşmacı olduğu "Dünü ve Bugünü ile Kürt Coğrafyasının Ekonomisi" konulu bir seminer düzenlendi. (28 Ocak 1998)

'Yûsiv û Zuleyxa'yı Yayımladık

Selim'in yazdığı, transkriptasyonu Feqi Hüseyin Sağnıç tarafından yapılan "Yûsiv û Zuleyxa" kitabı çıktı. (Şubat 1998)

Beşinci Kongre

Enstitümüzün beşinci olağan genel kurulu İstanbul'da MKM salonunda gerçekleştirildi. Enstitü tüzüğü'nün değiştirildiği kongrede, sonrasında kendi içinden bir yürütme kurulu seçecek olan enstitü genel yönetim kuruluna Hasan Kaya, Şefik Beyaz, Feqi Hüseyin Sağnıç, Kerem Soylu, Hatip Çaplık, Nejat Yaruk, Ahmet Kaya, Ali Cömert, Edibe Şahin, Faik Yağızay, Sami Tan, Murat Batgi, Erdal Ceviz, Kawa Nemır, Cemil Denli, İkrâm İşler, Mehmet Çağdavul, Mazlum Doğan, Ayetullah Keleş, Turabi Şen, Zana Farqini, Tori, Çeto Özel, Zülküf Kışanak, Çiya Mazi, Roşan Lezgin, Mülazim Özcan ve Mustafa Borak seçilirken, enstitü başkanlığını Hasan Kaya üstlendi. (14 Şubat 1998)

Yıldönümü Kokteyli

Enstitümüzün 6. kuruluş yıldönümü vesilesiyle enstitü binamızda düzenlenen kokteyl, çok sayıda Kürt ve Türk aydınını bir araya getirdi. (18 Nisan 1998)

Dil Toplantıları

Enstitümüz 1998 yılında dil çalışmalarını hızlandırdı. Birçok kez Kürtçenin imla, gramer ve alfabe sorunları üzerine toplantılar düzenledi. Örneğin Kürt basın alanında imla sorunuyla

İlgili standartı yakalamak amacıyla ve hemen hemen bütün Kürt çevrelerini kapsayacak şekilde 4 toplantı düzenledi. İlki 28 Şubat 1998'de, ikincisi 21 Mart 1998'de, üçüncüsü 25 Nisan 1998'deki bu toplantıların sonuncusu da 23 Mayıs 1998'de gerçekleştirildi. Bu toplantıları organize eden ve Feqi Hüseyin Sağnıç, Hasan Kaya, Zana Farqini, Sami Berbang, Mele Kerem Soylu ve Mülazım Özcan'dan oluşan Dil Komisyonu, aynı yıl kendi bünyesindeki çalışmaları da artırdı. (28 Şubat-23 Mayıs 1998)

Şeyh Sait Paneli

Enstitümüz, İstanbul'da MKM konferans salonunda "Şeyh Sait'in Tarihteki Yeri" konulu bir panel düzenledi. Şeyh Sait'in her yönüyle ele alındığı paneli yönetim kurulu üyelerimizden Nijad Yaruk yönetirken, Mele Kerem Soylu ile İsmail Göldaş da panelist olarak katıldı. (27 Haziran 1998)

Kürt Gazeteciliğinin 100. Yılı Kutlamaları

Kürt gazeteciliğinin 100. yılı (22 Nisan 1998) nedeniyle enstitümüzün öncülüğünde bir dizi etkinlik gerçekleştirildi. Öncelikle, etkinliklerin organizasyonu için çeşitli Kürt basın-yayın çevreleriyle birlikte ortak bir yürütme komitesi oluşturuldu. Yürütme komitesi, 22 Nisan 1998'de MKM'de düzenlediği bir basın toplantısıyla kutlama haftasını başlattı ve programı açıkladı. Aynı gün saat 17.00'de MEDKOM'da Kürt gazete ve dergilerin sergilendiği bir sergi düzenlendi ve konuklara bir kokteyl verildi. Bir gün

sonra saat 17.30'da ise Stran Kültür Merkezi'nde "1960'lı ve 70'li Yıllarda Türkiye'de ve Kürt Coğrafyasında Kürt Gazeteciliği" konulu bir konferans verildi. 24 Nisan 1998 günü saat 17.00'de de MEDKOM'da "Yaşadığımız Coğrafyada Gazeteciliğin Sorunları" konulu bir panel düzenlendi. Bunu, 25 Nisan'da MKM'de düzenlenen "Kürt Gazeteciliğinin Genel Durumu" isimli forum izledi. Kutlama haftasının son etkinliği, 26 Nisan 1998'de Tarık Zafer Tunaya Kültür Merkezi'nde düzenlenen "Kürt Sorununun Çözümünde Basının Rolü" isimli sempozyum oldu. (22 Nisan-26 Nisan 1998)

Celadet Bedirhan Paneli

Enstitümüz, İstanbul'da MKM konferans salonunda "Botan Beyi: Celadet Bedirhan" konulu bir panel düzenledi. Açış konuşmasını Enstitü Başkanımız Hasan Kaya'nın yaptığı panelde Feqi Hüseyin Sağnıç, Zana Farqini ve Felat Dilgeş konuşmacı oldular. (18 Temmuz 1998)

Enstitümüzden Üç Kitap

Enstitümüz, “Kürtdistan Gazeteciliğinin 100. Yılı” nedeniyle Felat Dîlgeş’in yazdığı “Rojnameya Kurdî ya Pêşîn Kurdistan” kitabını yayımladı. Aynı günlerde H. Mem’in kaleme aldığı “Xani’den Platon’a İki Demet Çiçek” ve İ. İşler’in derlediği “Çîrokên Gelêrî û Destana Şemikê Bêdiran” kitaplar da

enstitümüz yayınları arasında çıktı. (Ağustos 1998)

Sendikalara Seminer

Enstitümüzün tarih komisyonu üyesi Tori, bir grup sendika yöneticisine Kürt tarihiyle ilgili bir seminer verdi. (18 Ağustos 1998)

Geçmiş ve Bugün Tartışıldı

Enstitümüzce İstanbul’da Alternatif Kültür Merkezi’nde “Kürtlerin Direniş Tarihi” konulu bir panel gerçekleştirildi. Mustafa Avcı’nın yönettiği panele konuşmacı olarak Zülküf Kışanak, Sami Tan ve İsmail Göldaş katıldılar. Panelde eski ve yeni dönem Kürt hareketliliklerin farklılıkları anlatıldı. (22 Ağustos 1998)

Medya Ziyaretleri

Enstitü yöneticilerimiz çeşitli zamanlarda basın-yayın organı temsilcilerini ya da tanınmış yazarları ziyaret ederek onlara İstanbul Kürt Enstitüsü’nün amaçları ve çalışmaları hakkında bilgiler sundu. Bu ziyaretler Kürtlerin ya da Kürt dilinin/kültürünün kamuoyu gündemine daha baskın biçimde geldiği günlerde arttı. Örneğin 1998 yılının Ağustos ayı bu ziyaretlerin birbiri peşi sıra gerçekleştirildiği bir tarih oldu. Enstitü Başkanımız Hasan Kaya başkanlığındaki enstitü yöneticilerimiz 19 Ağustos’ta Cumhuriyet gazetesinden Oral Çalışlar ve Aydın Engin’le görüştü, ardından da Kanal E televizyonunda Koray Düzgören’le bir görüşme yapıldı. Bunu başka ziyaretler ve görüşmeler izledi. (Ağustos 1998)

Hoybun ve Ağrı Semineri

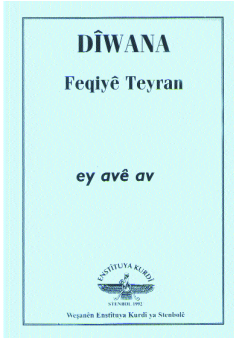
Enstitümüz, İstanbul’da Alternatif Kültür Merkezi’nde “Hoybun ve Ağrı” konulu bir seminer düzenledi. Feqi Hüseyin Sağnıç’ın konuşmacı olduğu seminerde Hoybun örgütü ile ilgili bilgiler verildi, Hoybun’un Ağrı başkaldırısı içindeki yönetici rolü anlatıldı. (27 Eylül 1998)

Aydınlarla Toplantı

Enstitü yöneticilerimiz, İstanbul Özgür Üniversite'de bir grup Kürt aydınıyla enstitünün çalışmalarını, Kürtçe gramerinin ve Kürt tarih yazımının sorunlarını görüştü. 30'u aşkın aydının katıldığı toplantıda dil konusunda tartışmalar yapıldı, ortak çalışmanın güçlendirilmesi ve enstitünün faaliyetlerine daha etkin katılım konularında görüş alışverişi yapıldı. (8 Kasım 1998)

Feqiyê Teyran Gün Işığında

Enstitümüz, Feqiyê Teyran'ın "Ey Avê Av" divanını Latin harfli Kürtçeye transkripte ederek yayımladı. (Aralık 1998)

Dayanışma ve Tanışma Yemeği

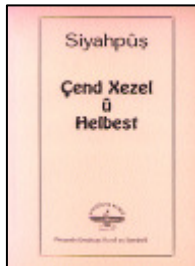
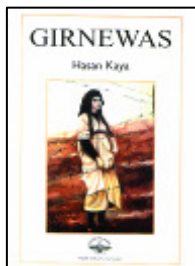
Enstitümüz İstanbul'da Mecidiyeköy Kültür Merkezi'nde "Dayanışma ve Tanışma Yemeği" düzenledi. (19 Aralık 1998)

Beyaz'a Yine DGM Cezası

Enstitümüzün eski başkanı Şefik Beyaz'a, İstanbul Hilton'da 1996'da düzenlenen "Kürt Sorunu ve Demokratik Çözüm" konulu sempozyumdaki konuşması gerekçe gösterilerek, İstanbul DGM tarafından 1 yıl hapis cezası verildi. (24 Şubat 1999)

'Girnewas' ve 'Siyahpûş'

Hasan Kaya'nın kaleme aldığı "Girnewas" ve Siyahpûş'un yazıp M. Reşit Irgat'ın transkripte ettiği "Çend Xezel û Helbest" isimli kitaplar enstitümüzce yayımlandı. (Şubat 1999)

STK'larla İşbirliği

Enstitümüz, 1999 yılında başlatılan 'Yeni bir anayasa' kampanyasında aktif olarak yer aldı. Ağırlıklı olarak yeni ve demokratik anayasa istemini dile getiren ve demokratikleşme önündeki engelleri ortadan kaldırmaya katkıda bulunmak amacıyla oluşturulan "Demokrasi İçin Sivil Toplum Girişimi" isimli platforma katılan enstitümüz, 128 sivil toplum kuruluşundan (STK) oluşan bu platformda kurumsal olarak yer aldı ve yeni anayasa ile demokratikleşme konusundaki görüşlerini platforma sundu. Söz konusu sivil girişimin 23 Aralık 1999 günü İstanbul'da düzenlediği basın açıklamasında, 5 aydır sürdürülen ortak çalışmanın ürünü olan bir deklerasyon okundu. Enstitümüzü bu ortak çalışmalarda Başkan Hasan Kaya temsil etti. (Temmuz 1999)

Xani'den Mem'e...

H. Mem'in kaleme aldığı "Xani'den Mem'e Bir Buket Çiçek" isimli kitap enstitümüz yayınları arasındaki yerini aldı. (Ekim 1999)

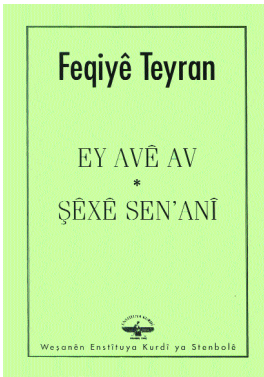
'Çîrokên Kurdî' Çıktı

Feqî Hüseyin Sağnıç'ın derlediği "Çîrokên Kurdî" kitabı enstitümüzce yayımlandı. (Temmuz 1999)

Kaset Yasağını Protesto

Enstitü Başkanımız Hasan Kaya, Kültür Bakanlığı'nın ozan Şıwan Perwer'in "Hêviya Te" isimli müzik kasedinin eser işletme belgesini iptal etmesini, yaptığı bir basın açıklamasıyla kınadı. (15 Eylül 1999)

Teyran'ın İki Divanı

Enstitümüz, Feqiyê Teyran'ın "Ey Avê Av" ve "Şêxê Sen'anî" divanlarını tek bir kitapta toplayarak yayımladı. (Kasım 1999)

Yeni Anayasa Önerimiz

Yeni bir anayasa tartışmalarının yoğunlaşması üzerine enstitümüz de bu probleme ilişkin düşüncelerini, konu üzerinde çalışan STK'lar platformuna yazılı olarak sundu. Enstitünün sunumunda çağdaş, demokratik ve çoğulcu anlayışa sahip yeni bir anayasa ihtiyacı vurgulandı. (22 Aralık 1999)

İşenmez'i Protesto

Enstitümüz, MGK'nın tavsiyesiyle Osmanlı tahrir defterlerini araştırdığı belirtilen Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü'nün bulgularını "Kayıtlarda Kürt isimlerine rastlanmamıştır" şeklinde özetleyen Devlet Bakanı Şuayip İşenmez'i kınadı ve incelenen tarih dönemine ilişkin görüşlerini deklare etti. (7 Ocak 2000)

'İdama Hayır'

Enstitümüz yönetim kurulu, koalisyonu oluşturan parti liderlerinin konu ile ilgili düzenleyecekleri zirve öncesi, idam cezasının çağdışılığını izah eden ve herkesi bu doğrultuda göreve çağıran bir basın açıklaması yaptı. (11 Ocak 2000)

Göztaltı Protestosu

Enstitü Başkanımız Hasan Kaya, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Feridun Çelik, Siirt Belediye Başkanı Selim Özalp ve Bingöl Belediye Başkanı Feyzullah Karaaslan'ın göztaltına alınmalarını, yaptığı bir basın açıklamasıyla kınadı. (20 Şubat 2000)

Tarihi ve Kültürel Varlıkları Koruma Komisyonu

Enstitümüz 2000 yılı ile birlikte uygarlık beşiği mekân ve alanların korunması çalışmalarını hızlandırdı. Bu amaçla 27 Şubat 2000'de Deniz Ekici başkanlığında Tarihi ve Kültürel Varlıkları Koruma Komisyonu oluşturuldu. Komisyon, öncelikle baraj suları altında kalacak olan Hasankeyf'in kurtarılması üzerinde yoğunlaştı. Bu amaçla Hasankeyf'le ilgili dağınık çalışmalar takip edilmekte, arşiv ve dosyalar hazırlanmaktadır. (Şubat 2000)

Dilde Uzmanlık Çalışmaları

Enstitümüz, yürüttüğü dil çalışmalarını 2000 yılına girerken daha organize bir biçimde ele aldı. Bu amaçla 31 Ocak 2000'de başlayan, 15 gün süren ve 40 gönüllü öğreticiyi kapsayan bir çalışma yürüttü. Kürtçe dil eğiticilik metodolojisini akademik boyutta ele alan bu çalışma büyük ilgi gördü ve oldukça verimli geçti. (31 Ocak-15 Şubat 2000)

Enstitümüz 'Kronoloji'ye Katkı Sundu

Enstitümüz ile Özgür Bakış gazetesinin işbirliğiyle hazırlanan ve hazırlama kurulunda Enstitümüz Başkanı Hasan Kaya, eski başkanlarımızdan Şefik Beyaz ve yönetim kurulu üyelerimizden Zana Farqini'nin de bulunduğu, editörlüğünü -enstitümüz gönüllülerinden, gazeteci- Zeynel Abidin Kızılyaprak'ın yaptığı "1900'den 2000'e Kürtler" isimli kronolojik albüm yayımlandı (aynı gün İstanbul DGM kararıyla toplatıldı ve sonrasında editör Kızılyaprak'a 1 yıl 4 ay hapis ve 1 milyar 622 milyon TL para cezası verildi). (Şubat 2000)

'Kurdiya Nûjen'

Çeto Özel'in kaleme aldığı Kürtçe öğretim kitabı "Kurdiya Nûjen" enstitümüzce yayımlandı. (Mart 2000)

'W' Yasasına Tepki

İstanbul Valiliği'nin Newroz afişlerinde W harfinin kullanılmasını yasaklayan kararı, enstitümüzce kınandı. (20 Mart 2000)

'Avrupa' Sempozyumu

Helsinki Yurttaşlar Derneği ile Avrupa Birliği Türkiye Temsilciliği'nin 24-26 Mart 2000 günlerinde ortaklaşa düzenledikleri "Daha Geniş Bir Avrupa: Modernleşme ve Çoğulculuk" sempozyumuna enstitümüz de davet edildi. İstanbul Crystal Otel'de yapılan üç günlük sempozyuma enstitümüzü temsilen başkanımız Hasan Kaya katıldı. Hasan Kaya'nın yanı sıra Murat Belge, Ahmet İnsel, Yıldırım Türker, Yılmaz Ensaroğlu, Mehmet Metiner, Ayşe Önal, Hrant Dink, Rıdvan Akar, Mehmet Altan, Murathan Mungan Nilüfer Narlı gibi tanınmış aydınların da katıldığı sempozyumun beş oturumuna da tebliğ sunan Hasan Kaya, konu kapsamında daha çok Kürtlerin kültürel ve doğal hakları üzerinde durdu ve Avrupa normlarının ülkemizde yaşam bulmasının önemine değindi. (24-26 Mart 2000)

'Deramanên Bijîşkiya Gelêrî'

Calînosê Hekîm ile Mela Mehemed Qûtup'un iki ayrı el yazması, M. Reşit Irgat'ın transkripsiyonuyla, enstitümüz tarafından "Deramanên Bijîşkiya Gelêrî" ismiyle kitapçık şeklinde yayımlandı. (Nisan 2000)

Dil Konferansı

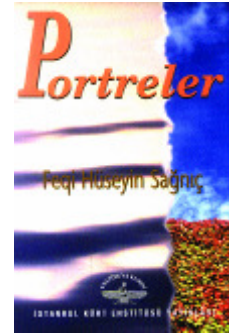
Enstitümüz, İstanbul'da iki oturumlu "Kürt Dil Konferansı" düzenledi. Yaklaşık 50 dilbilimci, yazar ve aydının katıldığı konferans enstitümüzün başkanı Hasan Kaya'nın açılış konuşmasıyla başladı. Yönetim kurulu üyemiz Mele Kerem Soylu'nun yönettiği birinci oturumda Feqi Hüseyin Sağnıç, Naci Kutlay, Zana Farqini ve Cemal Piranij; Pîne dergisi Genel Yayın Yönetmeni Mazlum Doğan'ın yönettiği ikinci oturumda ise Sami Tan, Cemal Taş, Abdullah Varlı, Fahri Pamukçu ve Bekir Çelebi birer konuşma yaptılar. Ayrıca bir kısım katılımcı da kurultaya tebliğler sundu. (16 Nisan 2000)

Enstitümüz Yeni Şirket Bünyesinde

Kuruluşundan itibaren, MKM'nin de içinde olduğu "Mezopotamya Basın Yayın A.Ş.'nin bünyesinde yer alan enstitümüz, ihtiyaç üzerine, yeni kurulan "Zend Bilim Kültür Eğitim Ltd. Şti." içinde yer aldı. (18 Nisan 2000)

'Portreler'

Feqi Hüseyin Sağnıç'ın yazdığı "Portreler" isimli kitabı yayımladık. (Mayıs 2000)

Cumhurbaşkanının Konuğu Olduk

Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkelerce kırk yılı aşkın bir süredir (yani AB'nin temeli sayılan "Kömür-Çelik Birliği"nin kuruluşundan bu yana) kutlanan "Avrupa Günü" ilk kez Türkiye'de de 9 Mayıs 2000 günü resmen kutlanırken, bu tarihte Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Çankaya Köşkü'nde Avrupa Günü ile ilgili olarak bir resepsiyon verdi. Ve ilk kez bir Türkiye Cumhuriyeti cumhurbaşkanı, bir Kürt kurumunu resmen davet etti. Enstitü başkanımıza Cumhurbaşkanlığı antetli davetiye gönderen Sayın Demirel'in davetine Enstitü Başkanımız Hasan Kaya katıldı. Seçkin davetlilerin ve diplomatik temsilcilerin bulunduğu resepsiyonda Enstitü Başkanımız Hasan Kaya yoğun ilgiye mazhar oldu. Enstitümüzün resepsiyona davet edilmesi medya organlarında da ilgiyle karşılandı ve "önemli bir yenilik" şeklinde yorumlandı. (9 Mayıs 2000)

*Sayın Cumhurbaşkanını
Süleyman Demirel*

*9 Mayıs 2000 Salı günü, saat 11.00'de Avrupa Günü'nün hep birlikte
kutlanması için Çankaya Köşkü'nde düzenlenecek olan resepsiyonu
teşrifinizi rica ederler.*

Kıyafet : Gündelik Elbise
LCV : 0.312 446 55 11/130
0.312 468 63 68

Davetlilerin en geç 10.30'da
Çankaya Köşkü'nde bulunmaları
rica olunur. Girişler 5 No'lu
kapıdan olacaktır.

Sayın Hasan KAYA
Başkan
Kürt Enstitüsü
Atatürk Bulvarı Ceylan Palas Apt. No.154/12
Aksaray, İSTANBUL

Altıncı Kongre

Enstitümüzün altıncı olağan genel kurulu toplandı. Enstitü Yürütme Kurulu üyeliklerine Hasan Kaya, Feqi Hüseyin Sağnıç, Zana Farqini, Mülazim Özcan, Kerem Soylu, Eşref Doğaner ve Safiye Akdağ seçilirken, Enstitü Başkanlığına Hasan Kaya getirildi. (24 Haziran 2000)

Türkçe-Kürtçe Sözlük Çıktı

Zana Farqini der barê ferhengê de gahdariyan dide.

Enstitümüzce 2 Mayıs 1994'te başlatılması kararlaştırılan Türkçe-Kürtçe sözlük çalışması 2000 yılında tamamlandı ve bu yılın haziran başında şimdiye kadar yayımlanmış en büyük Türkçe-Kürtçe sözlük, enstitümüzce piyasaya sunuldu. Enstitümüzün yönetim kurulu üyesi Zana Farqini'nin enstitü ilgililerinin katkılarıyla hazırladığı 1280

sayfalık sözlüğün tanıtımı için bir afiş de hazırlandı. 40 bini aşkın Türkçe kelimenin Kürtçe karşılığını veren sözlükte ayrıca binlerce örnek cümle, deyim, vb bulunuyor. Yoğun bir emek ürünü olan sözlüğümüzün tanıtımı, 17 Haziran 2000 günü enstitümüzün İstanbul-Elmadağ'daki yeni yönetim binasının açılışında da tanıtıldı ve hem yeni yerin açılışı hem de sözlük tanıtımı için bir kokteyl düzenlendi. (Haziran 2000),

AB Temsilcisiyle Görüş Alışverişi

Avrupa Birliği Türkiye Temsilcisi Karen Fogg ile enstitümüz adına görüşen yönetim kurulu üyelerimizden Eşref Doğaner, Fogg'a enstitümüzün çalışmaları hakkında bilgi sundu, karşılaşılan sıkıntıları aktardı. Görüşme esnasında Doğaner Fogg'a, Türkçe-Kürtçe sözlüğümüzü de hediye etti. (17 Temmuz 2000)

Enstitülerden Barış Çağrısı

İstanbul Kürt Enstitüsü, Berlin Kürt Enstitüsü, Brüksel Kürt Enstitüsü ve Stockholm Kürt Enstitüsü ortak bir açıklama yaparak, kürtler arası çatışmaların durdurulmasını ve iç barışın sağlanmasını istediler. (16 Eylül 2000)

Talabani'ye Mektup

Enstitü Başkanımız Hasan Kaya ve enstitü yöneticilerimizden Feqi Hüseyin Sağnıç ve Mele Kerem Soylu'nun da aralarında bulunduğu İstanbul Kürt Enstitüsü, MKM, Göç-Der, Barış Anaları İnişiyatifi ortak heyeti, Ankara'da YNK Temsilcisi Shazad Saib'i ziyaret ederek, Talabani'ye hitaben yazılmış ve Kürtler arası iç çatışmaların durdurulmasını talep eden bir mektubu sundu. (25 Eylül 2000)

Enstitümüzün Yargı Maratonu

2000 yılından 2002'ye kadar enstitümüz birçok kez sanık sandalyesine çağrıldı, ancak "izinsiz enstitü açmak" iddiasıyla açılan davaların tümü beraatle sonuçlandı. İlk dava 11 Ekim 2000'de "izinsiz enstitü açmak" suçlamasıyla açıldı. Şişli Asliye ceza mahkemesinde görülen bu dava, 26 Aralık 2001'de beraatle

sonuçlandı. Ancak beraat kararında, Enstitü Başkanımız Hasan Kaya'nın faaliyetlerinin ayrıca suç oluşturup oluşturmadığının tespiti için DGM'ye ihbarda da bulunuldu. Bunun üzerine Şubat 2002'de İstanbul DGM'de yargılama başlatıldı ve Başkanımız Kaya, 27 Ağustos 2002 tarihinde bu davadan beraat etti. Öte yandan, Şubat 2002'de bu kez Sultanahmet Adliyesi'ndeki 4. Asliye Cesa Mahkemesi'nde yine "izinsiz enstitü açmak" yargılaması başlatıldı. Fakat bu dava da, 15 Mayıs 2002 günü verilen beraat kararı ile düştü. (Ekim 2000-Mayıs 2002)

GAP Varlıklarını Kurtarma Çalışması

Başbakanlık GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nın başlattığı "Gap Bölgesinde Kültür ve Tarih Varlıklarının Korunması, Kurtarılması, Tanıtılması ve Değerlendirilmesi" konulu çalışma kapsamında ve bu çalışmaya girdi sunma amacıyla Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı'nın organize ettiği STK'lar platformuna enstitümüz de aktif olarak katıldı. Bu amaçla düzenlenen ve Başbakanlığın ilgili bürokratlarının da hazır bulunduğu toplantıya bir tebliğle katılan enstitümüz, tebliğinde oldukça kapsamlı bir proje sundu ve proje dahilinde enstitümüzün katkılarının neler olabileceğini izah etti. (28 Ekim 2000)

AB ile Durum Değerlendirmesi

Avrupa Parlamentosu ile TBMM Karma Parlamento Komisyonu'nun olağan oturum nedeniyle Türkiye'ye gelen AB-Türkiye Karma Parlamento Komitesi Eşbaşkanı Daniel Cohn-Bendit, Türkiye'deki sivil toplum kuruluşlarıyla temasları çerçevesinde, Enstitü Başkanımız Hasan Kaya ile İstanbul Çırağan Sarayı'nda bir görüşme yaptı. (20 Kasım 2000)

'Senem Xanim'

H. Akyol'un derlediği "Senem Xanim", enstitümüzce yayımlandı. (Kasım 2000)

Enstitümüz TÜYAP'ta

Enstitümüz, İnsan Hakları Haftası boyunca İstanbul TÜYAP sergi salonunda, yayınlarını sergilediği bir stand açtı. (10-17 Aralık 2000)

Enstitümüz Temsilcileri Suriye'de

Enstitümüz yönetim kurulu üyesi Kerem Soylu ve genel yönetim kurulu üyesi Safiye Akdağ, kimi temaslarda bulunmak üzere Suriye'ye gitti. Halep, Şam, Kamışlı ve Afrin'de kimi ziyaretler gerçekleştiren Soylu ve Akdağ, Kürt Kültür kurumlarının temsilcileriyle görüşmeler yaptılar. Bu arada, görüştükları bazı bilge Kürt şahsiyetlerinde bulunan kimi eski Kürtçe el yazmalarından birer nüsha da alan Soylu ve Akdağ, söz konusu kentlerdeki Kürtler açısından önem taşıyan tarihi yerlerle türbeleri de ziyaret ettiler. (Şubat 2001)

Kültür Bakanlığı'na Başvurduk

Enstitümüz, kültürel araştırma ve çalışmalar yapan birçok kurum ve kuruluşu fonlarla destekleyen Kültür Bakanlığı'na bir dilekçe sunarak, Kürt dili, kültürü, edebiyatı ile ilgili araştırmalar yapan ve önemli bir literatür oluşturan İstanbul Kürt Enstitüsü'nün de söz konusu bakanlık fonlarından yararlandırılmasını talep etti. (27 Şubat 2001) Enstitüye me bi daxwaznameyekê serî li wezîriya çandê da ku dixwaze ji fonên wan îstifade bike. Wekî ku tê zanîn gelek saziyên li ser çandê lêkolîn û lêgerînên dikin wezîriya çandê wan bi fonan destek dike; lewma jî enstituya me di daxwaznameya xwe de da xuyakirin ku Enstituya Kurdî ya Stenbolê li ser zimanê kurdî, çand û wêjeya Kurdî lêkolînan dike û lîteratureke girîng pêk tîne. Ji ber vê yekê dixwaze ku ji fonên wezîriyê sûdmend bibe. (27 Reşemî 2001)

Ulusal Program Açıklaması

Enstitü Başkanımız Hasan Kaya, AB'ye sunulan Ulusal Program ile ilgili olarak, program içeriğinin zayıflığına, yaşama geçirilmesine ilişkin tereddütlere ve toplumun baskı gücü olmasının önemine dikkat çeken bir basın açıklaması yaptı. (20 Mart 2001)

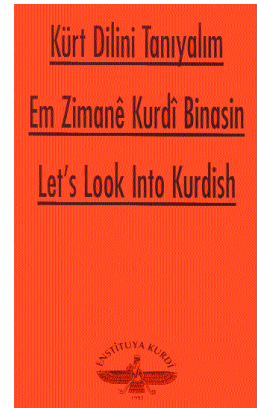

Yine Dil Çalışması

Enstitümüz, Kürtçe bilgisini yetkinleştirmek amacıyla kurumumuzdan yardım talep eden bir grupla, uzmanlık düzeyinde, 4 aylık bir çalışma yürüttü ve başarılı olanlara sertifika verdi. (Mayıs 2001)

Dil Kitabı

Hasan Kaya, Zana Farqini ve Sami Tan tarafından hazırlanan "Kürt Dilini Tanıyalım" kitapçığı enstitümüzce yayımlandı. (Temmuz 2001)

Tori'nin İki Kitabı

Tori'nin kaleme aldığı “Kürtlerin Kökeni: Ari Boylardan Urartular” ve “Kürt Sultan Salahaddin ve Eyyubi Hanedanı” isimli kitaplar enstitümüzce yayımlandı. (Ekim 2001)

Yeni Projelere Start Verildi

İstanbul Kürt Enstitüsü yeni dönemde yeni projelerini açıkladı. Buna göre, ders kitaplarının Kürtçeye çevrilmesi, Dil seminerlerinin yetkinleştirilerek devam ettirilmesi, yeni çeviriler ve transkripler, enstitü dokümantasyonunun dijital ortamda arşivlenmesi gibi projeler gündemde. (10 Ekim 2001)

‘Kürtçe Eğitim’i Tartıştık

İstanbul Üniversitesi Öğrenci Kültür Merkezi bünyesindeki ‘Hukuksal Bakış Kulübü’ tarafından düzenlenen “Türkiye’de Kültürel Haklar ve Anadilde Eğitim” paneline İstanbul Barosu’ndan Fethiye Çetin’in yanı sıra Enstitü Başkanımız Hasan Kaya da konuşmacı olarak katıldı. (13 Kasım 2001)

Enstitümüze Baskın

Güvenlik güçleri, enstitümüz binasında kimlik kontrolü yaptı, odaları aradı ve kimi evraklarımıza “incelemek üzere” el koydu. Bu arada, Enstitü Başkanımız Hasan Kaya’da ifadesi alınmak üzere Emniyet Müdürlüğü’ne götürüldü. (29 Kasım 2001)

Önkibar’a Kınama

Enstitü Başkanımız Hasan Kaya, Star gazetesindeki köşesinde enstitümüzü “illegal kuruluş” olarak niteleyen gazeteci Sabahattin Önkibar’a, bu tutumu protesto eden ve enstitünün meşruluğunu ve yasallığını izah eden bir mektup gönderdi. (21 Aralık 2001)

Bir Ayda Üç Kitap

H. Mem’in kaleme aldığı “Üçüncü Öğretmen Xani”; Şêx Evdîrehmanê Axtêpi’nin yazıp Osman Akdağ ile Kerem Soylu’nun transkripte ettikleri “Dîwana Ruhî”; Şêx Mihemed Kerbelayî’nin yazıp yine Akdağ ve Soylu’nun transkriptasyonunu yaptıkları “Dîwana Kerbelayî” isimli kitaplar, enstitümüzce yayımlandı. (Ocak 2002)

Xwarina Piştiriyê

Enstitümüz, İstanbul Pera Palas'ta bir dayanışma yemeği düzenledi. (12 Ocak 2002)

Enstitümüze Baskın ve Kapatma

Enstitümüze gelen güvenlik güçleri, arama yaptıktan sonra, İstanbul Valiliği'nin "izinsiz enstitü açtığımız"ı iddia eden kararına dayanarak, enstitümüzü mühürlediler. (28 Ocak 2002)

Şirvan Mirleri Tarihi Gün Işığında

Budakoğlu Salih Bey'in 1770 yılında Arapça yazdığı "Şirvan Mirleri Tarihi", Salih Bey'in torunlarından biri tarafından enstitümüze hediye edildi. Şirvan Beyliği'nin sosyoekonomik durumunu, kültürel ve geleneksel özelliklerini açıklayan bu değerli el yazma eserde ayrıca Cizre, Diyarbakır, Bitlis, Muş ve Hakkâri Kürt beylikleri hakkında da ilginç bilgiler yer alıyor. Enstitümüz, bu Arapça el yazma eserin Kürtçeye çevirip basımını yapmak üzere harekete geçti; yönetim kurulu üyelerimizden Mele Kerem Soylu, eserin çevirisine başladı. (Şubat 2002)

Beraat, Mührü Söktü

Dördüncü Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen "izinsiz enstitü açmak" iddialı davamızın beraatle sonuçlanmasının ardından, enstitümüz kapısına vurulan mühür söküldü, binamız yeniden faaliyete açıldı. (15 Mayıs 2002)

Diyarbakır Festivali'nde Sempozyum

Enstitümüz, 25 Mayıs-2 Haziran 2002 tarihleri arasında düzenlenen Diyarbakır Kültür Festivali'ne davet edildi. Festival kapsamında düzenlenen "Üçüncü Öğretmen Xani" sempozyumunda Enstitü Başkanımız Hasan Kaya ile yöneticilerimizden Kerem Soylu ve Mülazim Özcan birer konuşma yaptılar. (1 Haziran 2002)

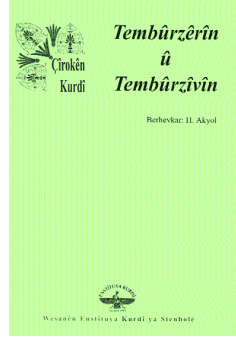
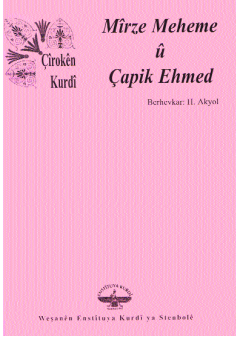
Doğubeyazıt Festivali'nde Panel

Enstitümüzün de davetli olduğu, 22-24 Haziran günlerinde düzenlenen Doğubeyazıt 1. Kültür-Sanat Festivali'nde Başkanımız Hasan Kaya, Ahmedê Xani konulu panelde bir sunum yaptı. (22-24 Haziran 2002)

Norveç'e Davet Edildik

Bergen Üniversitesi, enstitümüzü 4-6 Eylül tarihleri arasında düzenlenen "Uluslararası Norveç-Kürt Kültürel Mirası Konferansı"na davet etti; Enstitü Başkanımız Hasan Kaya, konferansa bir tebliğ iletti. (31 Haziran 2002)

İki Derleme

H. Akyol'un derlediği "Tembûrzêrîn û Tembûrzîvîn" ve "Çapik Ehmed û Mîrze Meheme" isimli kitaplar, yayınlarımız arasındaki yerlerini aldılar. (Ağustos 2002)

'Uyum Yasaları' ve Enstitümüz

TBMM'nin Avrupa Birliği'ne uyum amacıyla hazırlanan yasa değişikliklerini gerçekleştirmesi, enstitümüzün çaba ve temaslarını da artırdı. 'Uyum yasaları' olarak bilinen pakette yer alan ve ("mahalli diller" denilerek de olsa) Kürtçe öğrenim ve Kürtçe radyo-TV yayınına da olanak tanıyan yeni değişikliklerle ilgili olarak enstitümüz, "eksiklikleri de olsa da söz konusu adımı önemseydiğini" açıkladı. Bu arada uyum yasalarının çıkmasını takiben enstitümüz, Kürtçe özel kurslarda ders verecek öğretmenlerin temini vb konularında göreve hazır olduğunu da açıkladı. Bu amaçla, Enstitü Başkanımız Hasan Kaya 15 Ağustos 2002 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bir dilekçe vererek, özel kurslarla ilgili "yapılacak tüm hazırlıklarda yardımcı olmak ve katkı sunmak" istediğimizi bildirdi. 5 Eylül 2002 tarihinde ise bizzat Milli Eğitim Bakanı Necdet Tekin'e aynı mahiyette bir dilekçe sunduk. Öte yandan, çeşitli iç ve dış medya organları Enstitü Başkanımız Hasan Kaya ile görüşmeler yaparak uyum yasaları ile ilgili enstitümüzün düşüncelerini aldılar. Bu arada birçok diplomatik temsilcilik de, söz konusu yasaların yeterliliği ve gelecek döneme etkisi konusunda Başkanımız Hasan Kaya ile görüşmeler yaptılar. (3 Ağustos-Ekim 2002)

Logomuz Tescil Edildi

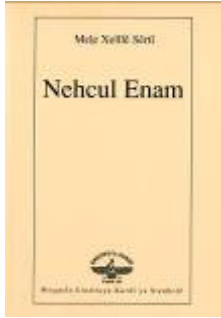
Başvurumuz üzerine Türk Patent Enstitüsü Başkanlığı, logomuzu tescil etti. (10 Eylül 2002)

Sergiye Davet

Enstitümüz, T.C. Kültür Bakanlığı, İstanbul sanat Müzesi Vakfı, Inter Yatırım Menkul Değerler A.Ş., Inter Portföy Yönetimi A.Ş. ve ABD Dışişleri Bakanlığı Eğitim ve Kültür İşleri Dairesi'nin katkılarıyla gerçekleştirilen Meridian International Center'ın "True Colors" ("Gerçek Renkler") sergisine davet edildi. (11 Eylül 2002)

İki Yeni Divan

Mele Xelilê Sêrtî'nin "Nehcul Enam" ve Feqê Reşidê Koçerî'nin "Sirul Mehşer" isimli divanları, iki ayrı kitap şeklinde, enstitümüzce yayımlandı. (Ekim 2002)

Yeni Binamıza Taşındık

Enstitümüz, çalışmalarını daha merkezi yerde ve daha verimli bir şekilde sürdürmek amacıyla, İstanbul/Aksaray'daki yerinden; İstiklal Caddesi, Ayhan Işık Sokak, No: 23/2 Beyoğlu-İstanbul adresindeki yeni binasına taşındı. (14 Ekim 2002)

Yedinci Kongre

Enstitümüz sekizinci kongresini Nazım Kültür Merkezi Salonunda gerçekleştirdi. Yapılan kongrede Şefik Beyaz, M. Kerem Soylu, Zülfikar Tak, Çeto Özer, Selma Irmak, Mehdi Tanrikulu û Qahir Bateyî Yönetim Kurulu için, F. Huseyn Sağnıç, Mülazım Özcan, Mazlum Doğan, Cihan Pola, Celalettin Yöyler, Cemal Piranij, H. Baraçkılıç, Yaşar Eroğlu, Hasan Hayrı Aklan, Zülküf Kışanak, Gülseren Deniz, İkrâm Balekani, Murat Batgi, Nijat Yaruk, İbrahim Gürbüz, Salih Kevirbirî û Safiye Akdağ ise Senato üyeliği için seçilirken, Enstitü başkanlığı görevini Şefik Beyaz üslendi. (26. 01. 2003)

Kürt Enstitüsü Konferans ve Festivallere Katıldı

- Kurumumuzun Başkanı Eğitim Sen Genel Merkezi tarafından Ankara'da düzenlenen "Uluslararası Anadilde Eğitim Sempozyumu"na katılarak bir tebliğ sundu. (28-29 Haziran 2003)
- Kurumumuzun Başkanı Eğitim Sen tarafında Diyarbakırda organize edilen "Anadilde Eğitim Konferansı"na katılarak bir tebliğ sundu. (29-30 Kasım 2003)
- Kurumumuzun Başkanı ve yöneticilerimiz, Diyarbakır(24-30 Haziran 2003), Batman (08-12 Ekim 2003), Siirt (03-05 Ekim 2003), Kızıltepe (01-06 Eylül 2003) ve Doğubeyazıt Belediyelerinin (20-22 Haziran 2003) düzenlediği kültür festivallerine katıldı.
- Enstitü başkanımız, Demokratik Halk Partisinin Diyarbakır ve Ankara'da düzenlediği "Yeniden Yapılanma ve Kürt Sorunu" konulu konferansa katılarak bir tebliğ sundu. (30 Mayıs 2004)
- Helsinki Yurttaşlar Derneği tarafından İstanbul'da Bilgi Üniversitesi'nde düzenlenen "Uluslararası Dil Hakları Uluslararası"na katıldık. (19-21 Aralık 2003)
- Kürdistan İnsan Hakları Örgütünün İstanbul'da biri Enstitümüzde olmak üzere iki yerde düzenlediği "Uluslar arası Sivil Kurumlar" toplantısına katıldık.

Cegerxwîn Yılı

Enstitümüz, büyük Kürt şairi Cegerxwîn'in doğumunun yüzüncü yıldönümü vesilesiyle 2003 yılını Cegerxwîn Yılı olarak ilan etti; bu münasebetle farklı birçok il ve ilçede çeşitli etkinlikler organize etti; Kürt dili ve edebiyatını geliştirmek, bu yönlü çalışmalarını teşvik etmek amacıyla ödüllü yarışmalar düzenledi. Bu çalışmalar 47 akademik, kültürel, sanatsal kuruluş ve 102 yazar, sanatçı ve aydının katılımıyla hazırlanan deklarasyonun kamuoyuna bir resepsiyon ile duyurulmasıyla başladı. Bu bağlamda İstanbul ve Van'da iki yemekli toplantı, İstanbul'da bir panel, ödül dağıtım gecesi, İzmir, Doğubeyazıt, Batman ve Kızıltepe'de bir panel, Diyarbakır'da bir panel ve bir şiir okuma gecesi gerçekleştirildi.

Hocamız Feqî Huseyn Sağnıç Andık

Enstitümüz, değerli hocamız Feqî Hüseyin Sağnıç'ın ölümünün birinci yıldönümünde çok sayıda tanınmış şahsiyetin katıldığı bir anma toplantısı gerçekleştirdi. Bu toplantıda değerli çalışma ve eserleriyle ölümsüzleşen Hocamızın kişiliği, düşünceleri anlatıldı. Zira Feqî hocamız, ölümsüzleşmeyi ve yaşatılmayı fazlasıyla hak eden bir bilgeydi. (12 Mart 2004)

Ortadoğu Edebiyatı ve Çokkültürlülük Konferansı

Enstitümüz, 2003 tarihinde Diyarbakir Büyükşehir Belediyesi ve diğer ilgili kurumlarımızla ortaklaşa Diyarbakir'da ulusal ölçekte bir Kürt Edebiyat Konferansı düzenledi. Kürt tarihinde ilk defa edebiyat alanında böylesi geniş kapsamlı düzenlenen bu konferansa ülkemizin diğer parçalarından çok sayıda bilim adamı, yazar, akademisyen ve aydın katıldı. Yanı sıra Enstitümüz, Diyarbakir'da Büyükşehir

tarafından düzenlenen Edebiyat Günleri'nin gerek hazırlık ve gerekse gerçekleştirilme aşamalarında aktif bir biçimde yer aldı. Enstitümüzün yöneticileri gerek konferans sürecinde ve gerekse konferansın bitiminden sonra ülkemizin diğer parçalarından gelen delegasyonlarla çok sayıda yararlı toplantılar gerçekleştirdi ve karşılıklı görüş alışverişinde bulundu. (4-6 Kasım 2003)

Çocuklar için 100.000 Kitap

Enstitümüz, Stockholm Kürt Kültür Vakfının hazırladığı ve İsveç Hükümetinin maddi destek sağladığı 'Kürtçe Masal ve Oyun Kitapları' projesine katılım sağlayarak, 100 bin adet kitabın basılmasını ve ücretsiz olarak dağıtılmasını organize etti. (Şubat 2003)

Taw – Dilo Çıktı.....

Kahramanmaraş ili Akçadağ - Elbistan ağzıyla Kürt folkloründen seçmeler. (Haziran 2003)

Kürt Sorununun Çözümü İçin...

Enstitümüz, Türkiye'de Kürt sorununun demokratik çözümü ve Sayın Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılması için İstanbul'da bulunan birçok başkonsoloslukla, birçok büyük gazetenin köşe yazarları ve genel yayın yönetmenleri ile görüşmeler gerçekleştirdi. Buna ilişkin düşünce ve tavrını muhtelif zamanlarda düzenlediği basın toplantılarıyla kamuoyuna deklere etti. Ayrıca Tahran, Berlin, Brüksel, Stockholm Kürt Enstitülerinin ve Yaşar Kemal, Baskın Oran, Mehmet Uzun, Vedat Türkali, Eşber Yağmurdereli gibi tanınmış 150 yazarın katıldığı bir deklarasyon yayımlandı. (04 Temmuz 2003)

Hocalar İçin Kurs

Urfa, Batman ve Van'da öğretime başlamak için izin verilen Kürtçe Dil Kurslarının öğretmen ihtiyacını gidermek üzere bölgeden gönderilen 20 eğitime yönelik, Enstitümüzde 1 ay süren yoğun-intensiv bir kurs gerçekleştirildi. (20 Şubat 2004 – 12 Mart 2004)

FERHENG A KURDÎ - TIRKÎ

Amadekar: Zana Farqînî

FERHENG HERÎ MEZIN A KURDÎ-TIRKÎ

- Berginda 131 hezar peyvên Kurdî yên Tirkî
- Ji yekê zêdetir berginda wateyên peyvên Kurdî yên bi Tirkî
- Berginda bi hezaran biwêjên Kurdî yên bi Tirkî
- Hevokên nimûneyî yên bi berginda Tirkî

Kürtçe- Türkçe Sözlük Çıktı

1994 yılında planlanıp bir proje çerçevesinde yürütülen ve 2000'de ilk baskısı kısa sürede tükenen Türkçe- Kürtçe sözlüğümüzün ikinci baskısı yapılarak dağıtıldı. Dört yıldır üzerinde çalışılan Kürtçe-Türkçe Büyük Sözlük projesi de tamamlanarak yayımlandı ve dağıtıldı. 130 bin sözcük içeren, 2135 sayfadan oluşan bu büyük proje, ortak bir planlama çerçevesinde, Zana arkadaşımızın yönetiminde ve Enstitümüzün çok yönlü desteğiyle gerçekleştirildi. (Nisan 2004)

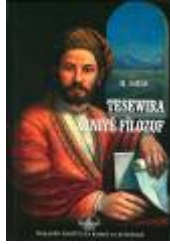
ZEND Yeniden Çıktı

1999 yılında yayını durdurulan Enstitümüzün ZEND adlı yayın organı yeniden yayında. (Mayıs 2004)

Kürtçe Artık Daha Kolay

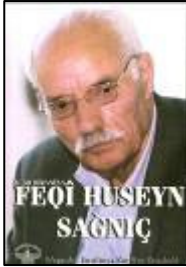
Kürtçe Dil Kursları için hazırlanan ve müfredat programı çerçevesinde okutulacak olan Kurdiya Hêsa yayımlandı. (Nisan 2004)

Filozof Xanî İle İlgili İki Kitap

Büyük filozof Xanî üzerine şimdiye dek yapılan en kapsamlı çalışma olan ve H. Mem tarafından kaleme alınan Üçüncü Öğretmen Xanî ve Xanî'nin Tasarımı adlı kitapların Kürtçe çevirisi yapılarak yayımlandı. (Eylül 2004)

Ji bo bîranîna Apê Feqî

Enstitümüz, Hocamız Feqî Huseyn Sağniç anısına, Mehmet Uzun, Dr. Cemşid Bender, Şefik Beyaz, İsmet Şerif Wanly, İsmail Beşikçi ve Tarık Ziya Ekinci gibi dostları tarafından kaleme alınan yazılardan oluşan “Ji bo bîranîna Apê Feqî” (Apê Feqî'nin Anısına) adlı kitap eseri yayımladı. (Mart 2004)

PDK ve YNK'nin Ankara Temsilcilikleri Ziyaret Edildi

Ülkemizin Güney bölgesiyle var olan kültürel ilişkileri geliştirmek, bu bölgede yaşayan halkımızın haklı mücadelesinin yanında olduğumuzu ifade etmek, halkımıza yönelik gerçekleştirilen katliamları kınamak ve taziyetlerimizi bildirmek amacıyla PDK ve YNK'nin Ankara temsilcilikleri birçok kez ziyaret edildi. (22 Mart 2003, 01 Şubat 2004, 30 Eylül 2004)

Yöneticilerimiz Kuzey Irak'ta

Bir senato üyemiz ile birlikte Kuzey Irak'a (Kürdistan Bölgesi) giden kurum başkanımız, Dihok ve Hewlêr'de bulunan üniversiteleri, Dihok ve Hewlêr Yazarlar Birliğini Dihok valisini ve kültür bakanlığını ziyaret ederek kültürel ilişkilerin geliştirilmesi için yararlı görüşmeler gerçekleştirdi. (Ekim 2004).

Sekizinci Kongre

Enstitümüz sekizinci kongresini Eğitim-Sen 2 Nolu Şubesinin Salonunda gerçekleştirdi. Yapılan kongrede Şefik Beyaz, Cuma Çiçek, Hasan Çeter, Şirin Tunç, Qahir Bateyî ve Yaşar Eroğlu, Yönetim Kurulu için, Alaattin Aktaş, Arzu Cıvak, Cemal Pîranij, Çeto Özel, Deniz Çiftçi, Deniz Gündüz, Eşref Doğaner, Hasan Baraçkılıç, İbrahim Gürbüz, Kadriye Alptekin, Mehmet Şafi Ekinci, Mele Celalettin Yöyler, Mele İsmet Kılıçaslan, Mele Kerem Soylu, Mele Reşit Irgat, Mülazım Özcan, Salihê Kevirbirî, Zana Ferqînê Senato üyeliği için seçilirken, Enstitü başkanlığı görevini Şefik Beyaz üslendi. (24. 10. 2004)